

Sølvi Winther Olsen, formaður í Læknafelagnum:

Læknatrotið er sera álvarsligt

- Tað er av fleiri orsökunum sera torført at fáa læknar til Føroya, og okkurt má gerast fyrri at fáa viðurskifti meira lokkandi. Annars verða vit heilt illa fyrri, tá fleiri av læknum um nøkur á ár fara frá fyrri aldur, sigur Sølvi Winther Olsen, formaður í Læknafelagnum

RANDI JACOBSEN

Í seinastuni hevur nakað verið framtíð um læknatrot sumastaðni í Føroyum, eitt nú í Klaksvík, har mælt verður til at seta ein fjórða kommunulækna, tí arbeiðstrýstið hjá verandi kommunulæknum er ov stórt.

Málið er nógv álvarsligari enn so, tí tað stendur á at fáa nýggjar læknar til Føroyar, og tað er galdandi bæði fyrri kommunulækna-størvinu og sjúkrahúsinu, sigur Sølvi Winther Olsen, formaður í Læknafelagnum.

Og harafturat eru tað ikki bara Føroyar, sum hava ílt við at fáa læknar. Danmark og Noregi hava stórar trupulleikar fyrri ikki at tala um Grønland, sum er heilt í neyð av læknaløysi.

Í Danmark standa fleiri kommunulæknafraksis á sölulistanum, men eingin spyr eftir teimum.

Føroyar hava leingi hjálpt við, at føroyingar í læknaútbúgving eru komnir heim at arbeiða og gera seg lúdnar, men nú verður liðugt við tí.

Fara til tey stóru sjúkrahúsinu

Í Danmark er gongdin meira og meira, at læknarnir fara av teimum smáu sjúkrahúsum til tey stórru. Tey smáu sjúkrahúsinu fáa ikki nóg mikil av læknum, og tað viðferir, at læknarnir á hesum sjúkrahúsum fáa meira og meira at gera, og so tíma og orka teir ikki. Teir krevja at sleppa at gera arbeiði sitt til lítar. Tað er meira lokkandi fyrri læknarnar at fara á teir stóru sjúkrahúshúsupplarnar, har arbeiðsviðurskiftini eru betri.

Ein onnur stór broyting er, at læknarnir verða meira og meira spesialiseraðir, og spetsial teirra verða meira og meira avmarkað. Ser-

læknarnir taka sær bara av tí, sum hevur við teirra spetsialii at gera og senda annars sjúklingin aftur til kommunulæknan. Tá spetsialini hjá læknum eru so avmarkað, vilja teir heldur vera á teimum stóru sjúkrahúsum, tí fyrri at kunna gera gott arbeiði mugu teir hava royndir. Í Danmark verða fleiri av teimum smáu sjúkrahúsum niðurløgd. Átlanin sigur, at talið av sjúkrahúsum skal minkast úr 80 niður í 60.

Í hesum samnangi er eisini Landssjúkrahúsið at rokna sum eitt lítið sjúkrahús. Landssjúkrahúsið kann ikki hava øll spetsialini.

Brott livsmynstur

Harafturat mugu vit minnst til, at tað er hend stór broyting í familjumynstrinum. Ein læki kann ikki sum fyrr bara flyta út úr býnum og taka familjuna við sær, tí fyrri tað mesta hava bæði maður og kona arbeiði. Nú er ein størri og størri partur av læknum konufólk, og kvinnur offra seg ikki líka nógv fyrri sitt arbeiði, sum menn tíverri ofta hava gjørt, men hugsa meira um familjuna og børnini. Tær hava ikki líka lætt við at flyta, tí tær leggja dent á onnur virði í lívinum enn bara arbeiði. Og um ein ein kvinna sum læki hevur hug at flyta onkrastaðni, er ikki vist, at hon fær mannin at flyta við, um hann er vælútbúgvin og vil halda fast við sitt arbeiði, og vælútbúna konur flyta heldur ikki so lætt við manninum, sum er læki.

Hetta er ein forkláring uppá, at tað er so torført at fáa læknar til útjáraðskini, og Føroyar mugu í hesum roknast fyrri eitt útjáraðsk.

Ov vánalig viðurskifti
Sum nevnt omanfyri eru føroyingar í læknaútbúgving

ing ikki longur so fúsir at koma til Føroya at arbeiða. Arbeiðsviðurskiftini eru ein orsøkin. Aðrastaðni er arbeiðsvikan 37 tímar, og vaktirnar ikki so tyngjandi. Tað er púra óhugsandi, at vit í framtíðini fáa læknar, sum góðtaka at arbeiða 80-100 tímar um vikuna, tí eingin vil longur lata seg misnýta á handa hátt.

Støðan í Føroyum er álvarslig, og tað vit kunnu gera er at geva læknum eitt gott fakligt støði og betri arbeiðsumstøður. Tað áligger bæði Læknafelagnum og arbeiðsgevaran, sum her eru landið, kommunur og sjúkrahúsarnir, at kenna sína skyldu í hesum. Skulu vit fáa nóg mikil av læknum, mugu umstøðurnar ikki vera verri enn hjá teimum, sum vit kappast við um at fáa læknar.

Læknarnir her mugu sleppa at eftir- og viðariútbúgva seg. Tað má koma við í sáttálarnar, at læknar hava bæði rætt og skyldu til javnan at fara burtur at fáa sær meira kunneika.

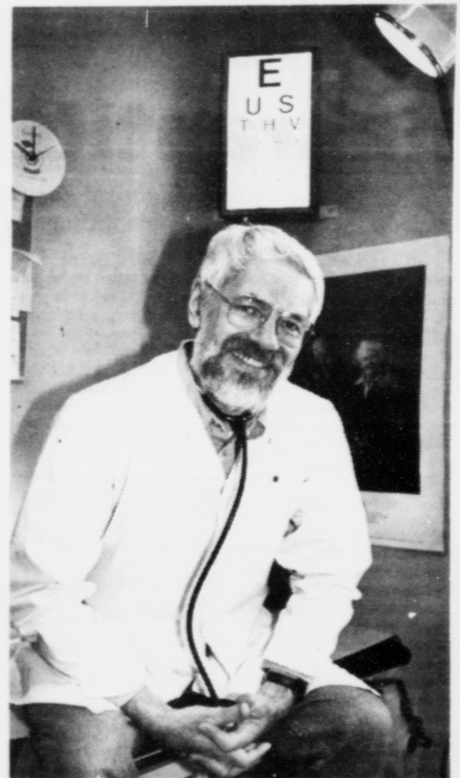
Tað eru ikki bara komm-

unulæknarnir á bygð, sum eru ovbyrjaðir av arbeiði.

Vit kommunulæknar hava fingið so nógv tíðarkrevjandi arbeiði aftrat at gera, og tað mugu vit trýsta inn ímillum ein fullan arbeiðsdag og vaktirnar. Skrivborðsarbeiði fer við einum stórum parti av okkara tíð, og tá dagurin frammanundan er fullsettur av tí vanliga arbeiðinum, kann tíðin til hetta bara takast av okkara eftirútbúgvingartíð og tí tíðini tá vit áttu at hildið frí. Vit noyðast mangan at brúka kvöldini til tað.

Hetta økta skrivborðsarbeiði er m.a. at skriva heilsuváttanir til flakavirkisfólk og sjómenn, og at fleiri stovnar nú krevja váttan frá lækna, tá t.d. onkur skal hava pening frá trygging o.ø.

Læknar verða meira og meira tilvítandi um, at teir vilja gera gott arbeiði. Tað kann vera trupult, tá vit ikki hava tíðina til tað og heldur ikki reiðskapini, sigur Sølvi, sum heldur tað vera ein stór- an vansa, at ikki er loyvt at

Vit kKommunulæknar hava fingið so nógv eyka arbeiði, su má trýstast inn ímillum ein fullan arbeiðsdag og vaktirnar, sigur Sølvi Winther Olsen, formaður í Læknafelagnum.

skrasetta, brúka p-tal og samkoyra ímillum stovnar- nar í heilsuverkinum.

Verður galin endi

Um ikki okkurt álvarsligt verður gjørt við umstøðurnar hjá læknum í Føroyum, veit eg ikki, hvussu verður her um nøkur ár. Fleiri av føroysku lækn-

unum verða pensioneraðir um nøkur fá ár, og gongdin er, at læknar nú verða fyrr pensioneraðir. Um ikki viðurskiftini hjá læknum verða broytt heilt nógv, so tað verður meira lokkandi at koma til Føroya at arbeiða, kann tað gerast heilt galið við læknatrotinum, sigur Sølvi Winther Olsen.

Nýggj bók

Endiliga kom hon - bókini, sum umrøður alla føroyska telving í sløk hundráð ár!

Sagt verður millum annað frá føroyameistara-kappingunum, heilt frá 30-árunum og upp í okkara dagar, Wood-kappingunum, sum knýttu feløg kring landið saman í regluligan felags- skap í fjórðingseld, øllum talvolympiadunum, sum Føroyar hava verið við í, o.s.fr.

Bókin er heilar 525 síður til stoddar, og 300 forvitnisligar myndir - eldri sum nýggjari - prýða bókina. Nágreiniliga sæst, hvussu føroyingar hava telvað, tí ikki færri enn 244 talv eru í bókini, sett upp við støðu- myndum og viðmerkingum, sum bestu telvarar í Føroyum hava gjørt.

Bókin, sum allir telvarar og talvuhugað mugu ogna sær!

Fæst í bókabúðunum
Talvsamband Føroya

Suni Merkistein

FØROYSK TELVING Í 20. ØLD

Bert kr. 290,00

Talvsamband Føroya

ADC-Heilsólan
Láðarvegur 14 - Tórshavn - Tlf. 15828 - Fax 15893

ARBEIDSHANDSKAR
Til øll endanil - bæði á sjóvegi og landi

LANDSINS STORSTA ÚRVAL
frá eingangshandskum til fínbakra japan-handskar

BEINLEIDIS FRÁ FRAMLEIDARA

ADC